

โรงเรียนไถนาขุนทอง

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ขุนทอง

บ้านโลกกลาง หมู่ 8 ตำบลขุนทอง อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะกรรมการบริหารโรงเรียนไถนาคูนทอง

นางจกวรรณ ปะวะลี
โทร. 089 – 2836743

นายบุญสาย ศรีสุโข
33 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายคำพันธ์ นามบุญถื่อ
8/1 หมู่ ตำบลขุนทอง

นายวิเชียร วงษ์หนองแขง
หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายสมัย แก้วไพฑูรย์
หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นางสุนทร นามบุญถื่อ
106 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นางทองสา แสงขุรัง
52 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

โรงเรียนไถนาขุนทอง
(กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ขุนทอง)
บ้านโคกกลาง หมู่ที่ 8 ตำบลขุนทอง อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2551 ทรงเป็นห่วงชาวนาที่ยังยากจน เพราะนอกจากน้ำมันแพง และปุ๋ยก็ยิ่งแพงมากอีกด้วย ทรงชักชวนให้ชาวนาหันกลับมาใช้แรงงานจากควายในการไถนา นอกจากจะเป็นการประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว ยังได้มูลควายเป็นปุ๋ยในนาด้วย

การเลี้ยงควายในประเทศไทย มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมสู่ภาคอุตสาหกรรม ทำให้ขาดแคลนแรงงานเกษตร ประกอบกับความเจริญของสังคมเมือง ได้ขยายตัวออกไปสู่ชนบทมากขึ้น ที่ดินเพื่อการเกษตรถูกเปลี่ยนไปใช้เพื่อธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม ส่งผลให้ผู้เลี้ยงควายจำนวนมาก ขายควายยกฝูงทั้งตัวผู้ ตัวเมีย ควายแม่ - ลูก เข้าสู่โรงฆ่า นอกจากนี้การเลี้ยงควายส่วนใหญ่ ยังขาดการพัฒนาการปรับปรุงพันธุ์ ปล่อยผสมกันเองตามธรรมชาติ และการจัดการที่ดี ทำให้สายพันธุ์อ่อนแอ การผสมติดต่ำ ควายมีขนาดเล็กลง จึงทำให้ปริมาณของควายลดลงอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการใช้แรงงานจากควายไถนา และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เพิ่มปริมาณควายในพื้นที่เพื่อชะลอการลดลงของควายในประเทศ อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยไว้ให้ลูกหลาน ประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ได้มูลควายเป็นปุ๋ย และสนับสนุนในการลดสภาวะโลกร้อน กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ขุนทอง จึงได้จัดตั้ง โรงเรียนไถนาขุนทอง ขึ้นเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 โดยการสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลขุนทอง สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบัวใหญ่ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยไว้ให้ลูกหลานสืบสานต่อไป
2. ส่งเสริมการเลี้ยง และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ควายไทย
3. เพื่อใช้แรงงานควาย ทดแทนแรงงานจากเครื่องยนต์
4. ลดรายจ่ายจากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
5. เพิ่มมูลค่าให้ควายไทย
6. ใช้มูลควายปรับปรุงบำรุงดิน แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

หลักสูตรที่เปิดสอนของโรงเรียนไถนาขุนทอง

หลักสูตรที่เปิดสอน 4 หลักสูตร คือ

1. การฝึกควายไถนา
2. การฝึกควายเทียมเกวียน
3. การไถนา
4. การทำอุปกรณ์ไถนา
 - 4.1 การทำไถไม้
 - 4.2 การทำคราดไม้
 - 4.3 การทำแอก
 - 4.5 การทำเชือกคร่าว

หลักสูตรการฝึกควายไถนา

รับฝึกควายเพื่อใช้ในการไถนา ไร่ ของเกษตรกรและประชาชนทั่วไป ระยะเวลาการฝึกอบรม 30 วัน
ควายที่จะใช้ฝึกไถ

1. เพศผู้ อายุ 2 ปี ขึ้นไป
2. เพศเมีย อายุ 2 ปีครึ่ง ขึ้นไป
3. ควายที่ใช้ฝึก หลังสนตะพาย 30 วัน และแผลหายสนิทแล้ว

การฝึกควายไถ

1. หลังสนตะพาย 30 วัน ให้ฝึกจูงและบังคับให้เดิน หยุด บังคับเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ระยะเวลาฝึก 15 วัน
เช้า เย็น
2. ฝึกลากขอนไม้ โดยใส่ชุดอุปกรณ์แอก (แอกใหญ่ แอกเล็ก) และขอนไม้ ฝึกบังคับเดิน หยุด
เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ระยะเวลาฝึก 7 วัน เช้า เย็น
3. ฝึกลากไถ โดยมีผู้ฝึกจับเชือกจูงเดินนำหน้า และต้องมีควายที่ไถนาเป็นแล้ว ลากไถเดินนำหน้า
ระยะเวลาฝึก 5 วัน เช้า เย็น
4. ฝึกไถจริง โดยไม่มีผู้ฝึกและควายที่ไถเป็นแล้วเดินนำหน้า โดยฝึกไถแบบเวียนขวา (ไถคคือไถ
จากด้านนอกเข้าด้านใน) ไถแบบเวียนซ้าย (ไถแปรคือไถจากด้านในออกด้านนอก) เมื่อฝึกไถ
ได้แล้วก็สามารถฝึกคราดได้เลย ระยะเวลาฝึก 3 วัน เช้า เย็น

ค่าใช้จ่ายในการฝึก 3,000 บาท/ตัว

เป็นค่าเลี้ยงดูควายตลอดระยะเวลาการฝึก

หลักสูตรการฝึกควาย วัว เทียมเกวียน

รับฝึกควาย วัว ของเกษตรกรและประชาชนทั่วไป ระยะเวลาฝึก

1. ควาย วัว ที่ยังไม่เป็น ระยะเวลาฝึก 45 วัน
2. ควาย วัว ที่ไถเป็นแล้ว ระยะเวลาฝึก 15 วัน

ควาย วัว ที่จะใช้ฝึก

เป็นควาย วัว เพศผู้ ที่ผ่านการฝึกไถแล้ว หรือยังไม่เป็น

การฝึกควาย วัว เทียมเกวียน

1. ควาย วัว ที่ยังไม่เป็นต้องฝึกไถก่อน
2. ควาย วัว ที่ไถเป็นแล้ว ฝึกเทียมเกวียนได้เลย

ค่าใช้จ่ายในการฝึก เป็นค่าเลี้ยงดูควาย วัว ตลอดระยะเวลาการฝึก

1. ควาย วัว ที่ไถเป็นแล้ว 3,000 บาท/คู่
2. ควาย วัว ที่ยังไม่เป็น 4,500 บาท/คู่

หลักสูตรการไถนา

รับสอนเกษตรกรและบุคคลที่สนใจทั่วไป

คุณสมบัตินักเรียนไถนา

เพศชาย หรือเพศหญิง อายุ 12 ปีขึ้นไป

อุปกรณ์การฝึก

โรงเรียนไถนาขุนทอง เตรียมอุปกรณ์การฝึกทุกอย่าง

ระยะเวลาฝึก

ระยะเวลาฝึก 2 วัน

ค่าใช้จ่ายในการฝึก 1,000 บาท/คน

เป็นค่าที่พัก และค่าอาหาร

หลักสูตรการทำอุปกรณ์ไถนา

1. หลักสูตรการทำไถ

รับสอนเกษตรกรและบุคคลที่สนใจทั่วไป

คุณสมบัตินักเรียนการทำไถ

เพศชาย หรือเพศหญิง อายุ 12 ปีขึ้นไป

อุปกรณ์การฝึก

โรงเรียนไถนาขุนทอง เตรียมอุปกรณ์การฝึกทุกอย่าง

ระยะเวลาฝึก

ระยะเวลาฝึก 3 วัน

ค่าใช้จ่ายในการฝึก 1,500 บาท/คน

เป็นค่าที่พัก และค่าอาหาร

2. หลักสูตรการทำคราด

รับสอนเกษตรกรและบุคคลที่สนใจทั่วไป

คุณสมบัตินักเรียนการทำคราด

เพศชาย หรือเพศหญิง อายุ 12 ปีขึ้นไป

อุปกรณ์การฝึก

โรงเรียนไถนาคูนทอง เตรียมอุปกรณ์การฝึกทุกอย่าง

ระยะเวลาฝึก

ระยะเวลาฝึก 3 วัน

ค่าใช้จ่ายในการฝึก 1,500 บาท/คน

เป็นค่าที่พัก และค่าอาหาร

3. หลักสูตรการทำแอก

รับสอนเกษตรกรและบุคคลที่สนใจทั่วไป

คุณสมบัตินักเรียนการทำแอก

เพศชาย หรือเพศหญิง อายุ 12 ปีขึ้นไป

อุปกรณ์การฝึก

โรงเรียนไถนาคูนทอง เตรียมอุปกรณ์การฝึกทุกอย่าง

ระยะเวลาฝึก

ระยะเวลาฝึก 1 วัน

ค่าใช้จ่ายในการฝึก 500 บาท/คน

เป็นค่าที่พัก และค่าอาหาร

4. หลักสูตรการทำเชือกคร่าว

รับสอนเกษตรกรและบุคคลที่สนใจทั่วไป

คุณสมบัตินักเรียนการทำเชือกคร่าว

เพศชาย หรือเพศหญิง อายุ 12 ปีขึ้นไป

อุปกรณ์การฝึก

โรงเรียนไถนาคูนทอง เตรียมอุปกรณ์การฝึกทุกอย่าง

ระยะเวลาฝึก

ระยะเวลาฝึก 1 วัน

ค่าใช้จ่ายในการฝึก 500 บาท/คน

เป็นค่าที่พัก และค่าอาหาร

อุปกรณ์การไถนา

คราด

ไถ

แอกใหญ่

แอกเล็ก

อ่องรัดคอ

เชือกคร่าว

หนังต้องแอก

อุปกรณ์การทำไม้

เลื่อย

ตีว

ค้อน

กบปิ้ง

ขวาน

เหล็กทองบั้ง

มีด

เหล็กฉาก

หินลับมีด

คณะผู้ฝึกสอนการไถนา

นายคำพันธ์ นามบุญลือ
8/1 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายคำลี นามวงษา
6 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายบุญเสาร์ คลั่งสอน
95/1 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายบุญเลิศ เกตุนอก
19/1 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นางทองสา แสงขุรัง
52 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายหนูจันทร์ สิมราช
108 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นางบัวผัน เซ็นฑูรี
25 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นางละมัย มาตรฐานทอง
70 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นางทองแดง เซ็นชาติ
68/1 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

คณะผู้ฝึกสอนการทำอุปกรณ์การไถ

นายบุญสาย ศรีสุโข
33 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายกุหลาบ ศรีปัจฉิม
106 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายคำ ปะวะภูชะโก
41 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายใจ ทรงคาศรี
49 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายสถิต มาตราโพนทอง
2 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายบุตดี โพธิ์ศรี
44/1 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

นายมิจจรี ทรงคาศรี
30 หมู่ 8 ตำบลขุนทอง

และ

นายคำควน แก้วไตรรัตน์ 29/2 หมู่ 8

นายคำมูข ทับชา 127 หมู่ 8

นายประมวล แก้วไตรรัตน์ 144 หมู่ 8